

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»

Допускається до захисту  
Завідувач кафедри публічного управління,  
адміністрування та міжнародної економіки  
 д.е.н., проф. Сокольська Т.В.  
« 2 » листопада 2020 р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА**  
на тему:  
**ПРОЦЕДУРА АДМІНІСТРУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ТА  
СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ОРГАНІЗАЦІЇ**  
(за матеріалами Департаменту екології та природних ресурсів  
Київської ОДА)

Виконала:  Плахотнюк Ольга Михайлівна

Керівник:  д.е.н., академік НААН  
Даниленко Анатолій Степанович

Рецензент:  доцент  М.А.

Біла Церква – 2020

## РЕФЕРАТ

### **Плахотнюк О.М. Процедура адміністрування екологічної та соціальної безпеки організації (за матеріалами Департаменту екології та природних ресурсів Київської ОДА)**

Досліджено теоретико-методичні засади процесу адміністрування соціальної і екологічної безпеки публічної організації.

Використано такі методи дослідження: системний аналіз (для обґрунтування необхідності адміністрування соціальної і екологічної безпеки організації – розділ 1); порівняльний аналіз (для визначення переваг використовуваного і модернізованого (вдосконаленого з урахуванням авторських пропозицій і рекомендацій) механізму адміністрування соціальної і екологічної безпеки Департаменту екології та природних ресурсів Київської обласної державної адміністрації – розділи 2, 3); факторний аналіз (для виявлення чинників, що зумовили потребу вдосконалення механізму адміністрування соціальної і екологічної безпеки Департаменту екології та природних ресурсів Київської обласної державної адміністрації – розділ 2).

З'ясовано, що адміністрування соціальної і екологічної безпеки Департаменту екології та природних ресурсів Київської ОДА, в цілому, є процесом поетапної реалізації функцій щодо забезпечення захищеності соціальних і екологічних інтересів самої організації, її працівників, а також готовністю і здатністю держави і керівництва Департаменту формувати ефективні механізми такого адміністрування. Із досягненням соціальних і екологічних інтересів досліджуваної організації прямо пов'язаний персонал. Він є джерелом соціальних інтересів, які повинні бути задоволені, соціальних ризиків, які повинні бути мінімізовані, а також інструментом, який дозволяє Департаменту екологічних інтересів і забезпечувати екологічну безпеку.

Зроблено висновок, що об'єктом у системі модернізованого адміністрування збалансованим розвитком Київського регіону має бути процес забезпечення збалансованого розвитку регіону, а його компонентами повинні стати: економічний, екологічний і соціальний. Елементами системи модернізованого адміністрування збалансованим розвитком Київського регіону як напряму вдосконалення адміністрування екологічної безпеки самого Департаменту мають стати принципи такого управління, до яких віднесено такі: інтеграції, партнерства, пріоритетності, ефективності, гнучкості, відповідальності, прозорості, а базовими методами управління (оскільки головним суб'єктом модернізованого управління повинна бути держава) мають бути: правові, адміністративні і економічні.

Одержані результати можуть бути використані у практичній діяльності місцевих органів державної влади.

Кваліфікаційна робота магістра містить 113 сторінок, 8 таблиць, 17 рисунків, список використаних джерел із 63 найменування, 2 додатки.

**Ключові слова:** місцевий орган виконавчої влади, соціальна безпека, екологічна безпека, управлінська діяльність, адміністрування.



## ANNOTATION

### **Plakhotnyuk O.M. Procedure for administration of ecological and social safety of the organization (according to the materials of the Department of Ecology and Natural Resources of the Kyiv Regional State Administration)**

It has been investigated the theoretical and methodological principles of the process of administration of social and environmental safety of a public organization.

It has been used such the research methods: system analysis (to justify the need for administration of social and environmental safety of the organization - section 1); comparative analysis (to determine the benefits of the used and modernized (improved taking into account the author's suggestions and recommendations) mechanism for the administration of social and environmental safety of the Department of Ecology and Natural Resources of the Kyiv Regional State Administration - sections 2, 3); factor analysis (to identify the factors that led to the need to improve the mechanism of administration of social and environmental safety of the Department of Ecology and Natural Resources of the Kyiv Regional State Administration - Section 2).

It was proved that the administration of social and environmental security of the Department of Ecology and Natural Resources of Kyiv Regional State Administration, in general, is a process of gradual implementation of functions to protect social and environmental interests of the organization, its employees, and the willingness and ability of the Department mechanisms of such administration. The staff is directly connected with the achievement of social and environmental interests of the researched organization. It is a source of social interests that need to be met, social risks that need to be minimized, and a tool that allows the Department of Environmental Interests to ensure environmental safety.

It has been concluded that the object of the system of modernized administration of balanced development of the Kyiv region should be the process of ensuring balanced development of the region, and its components should be: economic, environmental and social. Elements of the system of modernized administration and balanced development of the Kyiv region as a direction of improving the administration of environmental safety of the Department should be the principles of such management, which include the following: integration, partnership, priority, efficiency, flexibility, responsibility, transparency, and basic management methods (the object of modernized management should be the state) should be: legal, administrative and economic.

The results can be used in the practical activity of local government.

Master's qualification work contains 113 pages, 8 tables, 17 drawings, a list of used sources of 63 titles, 2 applications.

**Keywords:** local executive authority, management activities, social security, environmental security, administration.

## ЗМІСТ

|                                                                                                                                                                      |            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Вступ.....</b>                                                                                                                                                    | <b>3</b>   |
| <b>РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ПРОЦЕСУ АДМІНІСТРУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ І ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ОРГАНІЗАЦІЇ</b>                                                     |            |
| 1.1. Зміст соціальної і екологічної безпеки організації та особливості їх адміністрування. ....                                                                      | 6          |
| 1.2. Система і механізми управління соціальною та екологічною безпекою..                                                                                             | 14         |
| 1.3. Нормативно-правові основи соціальної і екологічної безпеки організації та їх адміністрування.....                                                               | 17         |
| <b>Висновки до розділу 1... ..</b>                                                                                                                                   | <b>25</b>  |
| <br><b>РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ МЕХАНІЗМУ АДМІНІСТРУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ І ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕПАРТАМЕНТУ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ КИЇВСЬКОЇ ОДА</b>                     |            |
| 2.1. Організаційно-управлінська характеристика Департаменту екології та природних ресурсів Київської ОДА .....                                                       | 27         |
| 2.2. Аналіз стану довкілля, основних екологічних проблем та їх вплив на соціальну безпеку жителів Київської області .....                                            | 41         |
| 2.3. Аналіз організаційно-функціонального супроводу адміністрування соціальної і екологічної безпеки Департаменту екології та природних ресурсів Київської ОДА ..... | 64         |
| 2.4. Оцінка методів управління соціальною безпекою Департаменту екології та природних ресурсів Київської ОДА.....                                                    | 70         |
| 2.5. Оцінка стану управління екологічною безпекою Департаменту екології та природних ресурсів Київської.....                                                         | 76         |
| <b>Висновки до розділу 2... ..</b>                                                                                                                                   | <b>83</b>  |
| <br><b>РОЗДІЛ 3. ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ АДМІНІСТРУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ І ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕПАРТАМЕНТУ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ КИЇВСЬКОЇ ОДА</b>              |            |
| 3.1. Вдосконалення механізму адміністрування соціальної безпеки Департаменту екології та природних ресурсів Київської ОДА.....                                       | 86         |
| 3.2. Вдосконалення механізму адміністрування екологічної безпеки Департаменту екології та природних ресурсів Київської ОДА .....                                     | 94         |
| <b>Висновки до розділу 3... ..</b>                                                                                                                                   | <b>102</b> |
| <br><b>Висновки і пропозиції.....</b>                                                                                                                                | <b>104</b> |
| <b>Список використаної літератури... ..</b>                                                                                                                          | <b>108</b> |
| <b>Додатки.....</b>                                                                                                                                                  | <b>114</b> |



## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Амелічева Л.П. Концептуальні аспекти щодо систем соціальної безпеки та гідної праці в науці трудового права. Тези допов. учасн. II Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Київ, 26 жовтня 2018 р.). за ред. проф. М.І.Іншина, к.ю.н. І.С.Сахарук. Київ: ФОП Маслаков, 2018. 191с. С. 8-11. URL: <http://ceslii.knu.ua/images/2018>
2. Аналіз чинної практики побудови системи оплати праці державних службовців. Крушельницька О. Інтернет-конференція «Інноваційні технології в менеджменті та публічному управлінні» (Тернопіль, листопад 2019 року). URL: [moip\\_kaf@tneu.edu.ua](mailto:moip_kaf@tneu.edu.ua)
3. Василенко В.А., Мирошник И.Э. Ситуационное и операционное управление в системе менеджмента: Учебное пособие. М.: МГУ, 2002. 388 с.
4. Василенко В.О., Шостка В.І., Клейменов О.М. Ситуаційний менеджмент. Навчальний посібник. Вид. 2-ге, виправлене та доповнене. К.: Центр навчальної літератури, 2005. 372с.
5. Вишновецька С.В. Вплив соціальної безпеки на розвиток трудових відносин: тези допов. учасн. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Київ, 20 жовтня 2017 р.). За ред. проф. М.І. Іншина, К. 2017. С. 10-12.
6. Герберт А. Саймон. Адміністративна поведінка: Дослідження процесів прийняття рішень в організаціях, що виконують адміністративні функції. Пер. з англ. К.: Арт ЕК, 2001. 527с.
7. Гетьманцева Н. Д. Соціальна безпека як складова соціальної політики держави. Правове забезпечення соціальної безпеки в умовах євроінтеграційних процесів: тези допов. учасн. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Київ, 20 жовтня 2017 р.). за ред. проф. М.І. Іншина, Київ: Прінт-Сервіс, 2017. С. 27-31.
8. Гідна праця – як запорука соціальної стабільності та сталого розвитку країни. Публічне обговорення успішної реалізації на місцевому рівні «Стратегії подолання бідності» та Меморандуму про взаєморозуміння щодо реалізації Програми Гідної праці МОП для України на період 2016- 2019 років, Добропільський міський центр зайнятості, м. Добропілля. 19 жовтня

2016 року. URL: <https://don.dcz.gov.ua/novyna/gidna-pracya-yakzaporuka-socialnoyi-stabilnosti-ta-stalogo-rozvytku-krayiny>

9. Грішнова О.А. Соціальні інновації у трудових відносинах: суть, види, проблеми реалізації. О.А. Грішнова, Г.Ю.Міщук. Демографія і соціальна економіка. 2013. №2(20). с.167-178.

10.Данилишин Б., Куценко В. Соціальна безпека – підґрунтя сталого розвитку. Вісн. НАН України. 2010. № 1. С. 20-28.

11.Дзьобань О.П., Панфілов О.Ю. Національна безпека в контексті політичних засобів її забезпечення (соціально-філософський аспект). Нова парадигма (Альманах наукових праць). Вип. 35. Київ-Запоріжжя. 2004. С.111-119.

12. Діагностика стану та перспектив розвитку соціальної відповідальності в Україні (експертні оцінки): монографія. О.Ф. Новікова, М.Є.Дейч, О.В.Панькова та ін.; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Донецьк, 2013. 296 с.

13. Довгань Л.Є. Пріоритетні підходи до формування ефективного механізму управління підприємством. Л.Є.Довгань, Г.О.Дудукало. Актуальні питання сталого розвитку: зб. наук. праць з актуальних проблем економічних наук: у 2-х томах. Наукова організація «Перспектива». Х: Видавничий дім «Гельветика», 2016. Т.1. С. 148-155.

14. Доклад о Целях в области устойчивого развития, 2017 год, ООН, 60 с. URL: [https://unstats.un.org/sdgs/files/report/2017/TheSustainableDevelopmentGoalsReport2017\\_Russian.pdf](https://unstats.un.org/sdgs/files/report/2017/TheSustainableDevelopmentGoalsReport2017_Russian.pdf)

15. Дудіна Н.В. Оплата праці у виробничих галузях США: досвід і перспективи використання в Україні. URL: <http://referatu.net.ua/newreferats/7569/181260>

16. Екологічна безпека підприємства. Правове регулювання. URL: [https://protocol.ua/ru/ekologichna\\_bezpeka\\_pidpriemstva\\_pravove\\_regulyuvannya/](https://protocol.ua/ru/ekologichna_bezpeka_pidpriemstva_pravove_regulyuvannya/)

17. Еколого орієнтоване управління економікою як механізм забезпечення сталого розвитку. Архітектоніка управління збалансованим розвитком національної економіки. кол. монографія за ред. Желюк Т.Л. Тернопіль: Крок, 2017. 337 с.

18. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 р. URL: [http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995\\_015](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_015).



19. Зеркалов Д.В. Социальная безопасность: монография. К.: Основа, 2012. 530 с.
20. Кальницька М.А. Соціальна безпека: поняття та рівні дослідження. URL: [global-national.in.ua](http://global-national.in.ua) › 26-vipusk-16-kviten-2017-r-2
21. Кодекс України про адміністративні правопорушення (редакція від 28.04.2020р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
22. Козаченко Т.П. Загрози екологічної безпеки в системі національної безпеки України. nbuv.gov.ua › j-pdf › Npchdu\_2016\_281\_269\_16
23. Коломен О. Стан правового забезпечення державної екологічної політики України. URL: [https://nuczu.edu.ua/sciencearchive/PublicAdministration/vol5/Visnyk\\_NUCZU\\_22\\_2016\\_2\(5\).pdf](https://nuczu.edu.ua/sciencearchive/PublicAdministration/vol5/Visnyk_NUCZU_22_2016_2(5).pdf)
24. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. К.: «Феміна», 1996. 64с.
25. Концепція Державної цільової програми сталого розвитку сільських територій на період до 2020 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 лютого 2010р. №121-р). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/121-2010-%D1%80> (втратила чинність)
26. Костюченко О.Є. Соціальна безпека як результат інструментальної дії норм трудового права. Правове забезпечення соціальної безпеки в умовах євроінтеграційних процесів: тези допов. учасн. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Київ, 20 жовтня 2017 р.). За ред. проф. М.І. Іншина, К. 2017. С. 18-20.
27. Кривокульська Н.М. Керівник адміністративної служби: навч. пос. Тернопіль, ТНЕУ, 2015. 240с.
28. Кривокульська Н.М. Управління соціальною і екологічною безпекою діяльності: навчально-методичний комплекс. Тернопіль, ТНЕУ, 2015. 140с.
29. Кривокульська Н.М. Екологічний менеджмент: Навч. посібник. Тернопіль: Економічна думка, 2013. 212с.
30. Круп'як Л.Б., Круп'як І.Й. Інноваційні механізми модернізації адміністрування діяльності організації в контексті підвищення професійної компетентності її персоналу. Державне управління: удосконалення та розвиток, 2014. №8. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=744>
31. Кузьменко Г.В. Щодо розуміння соціальної безпеки: тези допов. учасн.

Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Київ, 20 жовтня 2017 р.). За ред. проф. М.І.Іншина, К. 2017.С. 22-28. URL: <http://ceslii.knu.ua/images/2018>

32. Личенко І. Екологічна безпека як об'єкт адміністративно-правового забезпечення у нових соціально-політичних умовах. URL: <http://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2018/jun/13403/63.pdf>

33. Мельник К.Ю. Трудове законодавство та належний нагляд і контроль за його дотриманням як чинник забезпечення соціальної безпеки в Україні. Правове забезпечення соціальної безпеки в умовах євроінтеграційних процесів: тези допов. учасн. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Київ, 20 жовтня 2017 р.). За ред. проф. М.І. Іншина, К. 2017. С. 22-25.

34. Менеджмент организации: современные технологии. Под ред. Кузнецова Н.Т., Солдатовой И.Ю. Ростов на Дону: «Феникс», 2002. 480с.

35. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права від 16 грудня 1966 року. URL: [http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995\\_042](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_042).

36. Муніципальна екологічна діяльність: конспект лекцій. укладач Є.Ю.Черниш. Суми: Сумський державний університет, 2017. 69 с.

37. Основы теории управления: Учеб. пособие. Под ред. В.Н.Парахиной, Л.И.Ушвицкого. М.: Финансы и статистика, 2003. 560с.

38.Панфілов О.Ю., Смелянцев А.П. Соціальна безпека в контексті трансформаційних соціальних процесів. Наукові записки Харківського військового університету. Соціальна філософія, психологія. Харків: ХВУ, 2003 Вип. 3 (18). С. 44-51.

39.Панькова А.В. Оцінка ролі праці в системі соціальної безпеки: тези допов. учасн. II Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Київ, 26 жовтня 2018 р.). за ред. проф. М. І. Іншина, к.ю.н. І. С. Сахарук. Київ : ФОП Маслаков, 2018. С. 41-45.

40.Паращак О. Адміністрування соціальної і екологічної безпеки організації. Збірник тез всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в умовах інноваційного розвитку економіки» (Тернопіль, 15 травня 2020 року).

41.Пирожков С. І. Концепція ризику та екологічна безпека. Довкілля та здоров'я. 2006. № 1. С. 12-15.

42.Правове забезпечення соціальної безпеки в умовах євроінтеграційних процесів: тези допов. учасн. II Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Київ, 26 жовтня



2018 р.). за ред. проф. М. І. Іншина, к.ю.н. І. С. Сахарук. Київ : ФОП Маслаков, 2018. 191с.

43.Про охорону праці: Закон України від 14 жовтня 1992 року № 2694-XII (редація від 05.12.2019р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>

44.Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25 червня 1991 року (редакція від 18.12.2019р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>

45. Про об'єкти підвищеної небезпеки: Закон України від 18 січня 2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2245-14>

46. Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення: Закон України від 24 лютого 1994р. URL: [http://search.ligazakon.ua/l\\_doc2.nsf/link1/T400400.html](http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T400400.html)

47. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України від 30.09.2019р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019>

48. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 р. №2469-VIII // Відомості Верховної Ради України. 2018. № 31. С. 241.

49. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015р. № 889. URL: [zakon.rada.gov.ua › 889-19](https://zakon.rada.gov.ua/show/889-19)

50. Профіль гідної праці в Україні. МОП. Женева. 2011. URL: [https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/--integration/documents/publication/wcms\\_154571.pdf](https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/--integration/documents/publication/wcms_154571.pdf)

51.Реформування системи управління охороною праці. URL: <http://oppb.com.ua/news/reformuvannya-systemy-upravlinnya-ohoronoyu-praci>

52.Самойленко Н.М. Організація та управління в природоохоронній діяльності : навч. посіб. Н.М.Самойленко, Д.В.Райко, В.І.Аверченко. Харків: НТУ «ХПІ», Видавництво «Лідер», 2018. 174 с.

53.Сахарук І.С. Концепція гідної праці як складова соціальної безпеки. Правове забезпечення соціальної безпеки в умовах євроінтеграційних процесів: тези допов. учасн. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Київ, 20 жовтня 2017 р.). За ред. проф. М.І. Іншина, К. 2017. С. 27-31.

54.Сидорчук О.Г. Соціальна безпека: державне регулювання та організаційно-економічне забезпечення [Текст] : монографія. О. Г. Сидорчук.

Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2018. 492 с.

55.Стан та перспективи соціальної безпеки в Україні: експертні оцінки: монографія. О.Ф.Новікова, О.Г.Сидорчук, О.В.Панькова. Львівський регіональний інститут державного управління НАДУ; НАН України, Інститут економіки промисловості. К.; Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2018. 184с.

56.Стратегія сталого розвитку «Україна – 2020»: Указ Президента України від 12.01.2015 № 5/2015. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>.

57.Стратегія Державної екологічної політики України на період до 2020 року. URL: <http://www.menr.gov.ua/content/article/8328>.

58.Строган А.Ю. культурні права особи в національних та міжнародних нормативно-правових актах: порівняльний аналіз. Економіка та держава. 2008. № 8. С. 95.

59.Тищенко Г. В. Екологічне право : [навч. посіб.] К.: ТП Пресс, 2003. 256 с.

60.Цілі Сталого Розвитку: Україна: Національна доповідь. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, 2017. 174 с. URL: Теорія соціальної безпеки в контексті соціальної політики держави 11 <https://strategy2020.lg.ua/index.php/analitichni-materiali-i-doslidzhennya/27-tsili-stalogo-rozvitku-do-2030-roku>

61.Черчик Л. Управління кадровою безпекою в системі менеджменту персоналу підприємства. URL: <Article%20Text-43-1-10-20180221.pdf>

62.Яременко О.Ф. Кадрова безпека підприємства: концептуальні основи забезпечення. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2016. Т. 1. № 2. С. 29-32.

63. Положення про Департамент екології та природних ресурсів Київської обласної державної адміністрації від 22 лютого 2018 року № 94. URL: <http://koda.gov.ua/normdoc/pro-zatverdzhennya-polozhennya-pro-depar-23/>